

הפורתח בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום ראשון כ"ד אב תשפ"ב | דף היומי בבלי: כתובות מו.

דף היומי בהלכה: מתחילת סימן מ' עד סעיף ג'.

מוסר: שמירת הלשון - פרק ט"ז 'והנה עוון' עד פרק ט"ז 'עוד אמרינן'.

קנין חכמה הלימוד השבועי: שער יחוד המעשה פרק ה' 'וכאשר יתייאש היצר... מצד הגאות והגאון' עד 'ואם לא תשמע לוי'

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

הפתק הסודי של מרן הגר"ח קניבסקי זצ"ל | זה מה אירע באנטוורפן בזמן שהנהלת הי'עדה החרדית התכנסה בירושלים לדון במינוי גאב"ד חדש | היהודי שקיבל שיעור מאלף מנשיא אוניברסיטת 'ספאשיה'י ביפן | 2470

יהלומים מגדולי ישראל

"תמיד ידענו שאסור לנגוע בארנק של סבא. אף אחד לא נגע בחפצים שלו, וגם לא בארנק כמוזבן. יום אחד, בערב פסח, הדף נפל איכשהו מהארנק וראינו את מה כתוב בו. עברה בנו צמרמורת!"

הפתק הסודי שמרן הגר"ח זצ"ל היה מוציא מארנקו בסוף תפילת שמונה עשרה | הרב יעקב ישראל קניבסקי שליט"א - מגזין במה

אבא שלי ואנשים שהכירו את רבינו היטב והיו מחוברים אלי מאוד לאורך שנים רבות.

היה כתוב בפתק את הדברים הכי קטנים, 'לכאורה': "אני מבקש שאני אספיק ללמוד זה וזה..." "שהנכד הזה יהיה לו יראת שמים"... דברים על זה הדרך שכתב לעצמו להתפלל בתפילת שמונה עשרה באלוקי נצור, אחרי אמירת יהיו לרצון. הדברים הכי פשוטים שכל אדם לא חושב כלל להתפלל בשמונה עשרה ובכזה פירוט.

זה לא היה נתפס לנו כך על רבינו, אבל הוא חי את הדבר הזה בפשטות גמורה שאלו הדברים שהוא מבקש מהקב"ה, והיה מבקש זאת כבן המתחטא לפני אביו.

במה' bama.org.il

עבודת התפילה אצל רבינו הייתה עצומה ואפשר ללמוד ממנה רבות. ראו בחוש בתפילתו הקבועה כמונה מעות, על הקשר שחש להקב"ה. כל מי שהתפלל בלדרמן זוכר את תפילתו הקבועה של רבינו, כל יום באותה צורה ובאותה הדרך, לא משנה אם מדובר ביום שיש בו חתונה או חלילה יום שיש בו צרה, רבינו התפלל כסדרו.

כשהיינו ילדים, בסוף תפילת שמונה עשרה, באמירת אלוקי נצור, היה מוציא את הארנק ומוציא משם דף קטן, מביט בו ומחזיר אותו אל הארנק. תמיד ידענו שאסור לנגוע בארנק של סבא... אף אחד לא נגע בחפצים שלו ולא בארנק כמוזבן.

יום אחד, בערב פסח, הדף נפל איכשהו מהארנק וראינו את תוכנו. הייתה לנו צמרמורת! אני לא מדבר רק עלי, אני מדבר על

חצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל?
שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il

כשהזר אבי זצ"ל לביהכ"נ ראה כי הש"צ כבר מזביל את ספר התורה לארון הקודש. הוא החל מיד באמירת 'מזמור לדוד' כנהוג, אבל לבו כאב - הן הפסיד את ה'יקום פורקן' ואת ה'מי שברך' שלאחריו...

דקדוק הלכה בלי פשרות וויתורים וכלי 'עיגול פינות'

כדוגמת השלמת תפילת יקום פורקן.

סיפר הגה"צ רבי גמליאל רבינוביץ שליט"א:

באחת השבתות שזכיתי להתלוות לכ"ק אבי מורי הגה"צ רבי לוי הכהן רבינוביץ זצוק"ל בעל "מעדני השלחן" בקדרותא דצפרא דשבתא לבית הכנסת שבשכונת 'בתי נייטין', ניצל אבי את הדקות המועטות של ההפסקה שבין קריאת התורה לתפילת מוסף כדי לצאת לצרכיו. אך כשמייהר לחזור ולהיכנס אל בית הכנסת ראה לצערו שהש"ץ כבר החל להוביל את הספר תורה אל ארון הקודש. הוא תפס מהר את הסידור לאמירת הקאפטיל (תהלים כט) "מזמור לדוד הבו לה' וגו' כנהוג בעת הולכת הספר תורה אל הארון במוסף של שבת, ולאחר מכן בהכנסת הספר תורה אמירת "ובנוחה יאמר וגו', אבל להוותו 'הפסיד' בצאתו את כל תפילת "יקום פורקן"...

ליבו כאב, הן על ה'יקום פורקן' שחמק לו כך ממנו, והן על ה'מי שברך' שתקנו לנו הגאונים תיכף לאחריו... אבל, כל הפסד ניתן להשלימו, גם לאחר התפילה. וכך, על אף שנערכה באותה שבת שמחת 'קידושא רבא' לכבוד הולדת נכדתו, והקהל כבר התפזר לשמחת הקידוש ולסעודתא דעתיקא קדישא, לא מיהר אבי מורי זצ"ל, אלא התיישב לו בנחת על מקומו, פתח שוב את סידור התפילה והחל לקרוא מתוכו ביישוב הדעת ובמנוחה את תפילת 'יקום פורקן', הן את הקטע הראשון שתקנו הגאונים: "למרנן ורבנן חבורתא קדישתא, תלמידהון ותלמידי תלמידהון, ולכל מאן דעסקין באורייתא", והן את הקטע השני, שנתקן עבור "כל קהלא קדישא רברביא עם זעריא", יחד עם ה'מי שברך' שלאחריו עבור "כל הקהל הקדוש הזה עם כל קהילות הקודש" וכו'.

את הכל קרא בנעימה ובנחת כמונה מעות, וכשסיים סגר את הסידור ונשקו באהבה, ורק לאחר מכן התפנה לצאת לשמחת הקידוש ולסעודת שבת קודש.

טיב מעשיות כאלו ושכיוצא בהם, נקראים בפי העולם: "סיפורים קטנים על אנשים גדולים"... ללמדנו דרכי חיים,

עוד בעניין זה מספר גם הרב יעקב ישראל קניבסקי שליט"א, נכדו נאמן ביתו של מרן הגר"ח זצ"ל (מגזין 'במה'):

כשהקימו את הגשר מביתו של רבינו לבית הכנסת 'לדרמן', שמח על כך מאוד והלך להתפלל דרך הגשר. והנה בסיום התפילה ראינו שרבינו פונה ליציאה הרגילה בבית הכנסת לעבר המדרגות. חשבנו, אולי הוא שכח שיש גשר חדש, והזכרנו לו שיש את הגשר החדש לחזור משם לבית.

אמר רבינו: "אני זוכר שיש גשר, אבל אני לא רוצה לחזור מהפתח שדרכו הגעתי, כי יש הלכה שצריך להיכנס לבית הכנסת מפתח אחד ולצאת מפתח אחר, והגשר זה אותו הפתח". למרות שניסינו לשאול שוב, רבינו לא היה מוכן לשמוע על שום ויתורים, וכך בכל תפילה היה נכנס מהפתח של הגשר ובסוף התפילה היה חוזר מהמדרגות, עד שסידרו מהגשר שני פתחים, אחד שימש לכניסה לבית הכנסת והשני ליציאה.

לא היו ויתורים ולא עיגולי פינות וקיצורי דרך בהלכה, כל זאת על אף גילו המבוגר ושקשתה עליו ההליכה והעליה במדרגות, כאשר ההלכה אומרת כך צריך לעשות, כך עושים ללא שום פשרות וחיפוש של קולות.

ועוד בעניין דקדוק ההלכה אצל רבינו: הייתי אצלו כמה פעמים בלילה בעת שהיה חלש מאוד. הבאתי לו משהו לטעום והוא ביקש לקום מהמיטה. אמרתי לו: סבא, צריך קצת לנוח, סבא עוד לא נח היום כלום. אמר לי רבינו: "לא, אני רוצה לקום". עזרתי לו לקום, הוא לקח את ההליכון והלך בחדר סיבוב של ד' אמות וחזר למיטה, מפני שכתוב בהלכה שלאחר שאוכלים, לפני שהולכים לישון, צריך ללכת ד' אמות. לא משנה שקשה לו, או אין לו כח, הוא חלש או עייף מאוד, אם יש כזאת הלכה, מקיימים

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

אותו אדם פתח פיו בדברי גידופין כנגד הגר"ט וייס זצ"ל באמצע ביהמ"ד לעיני כל הקהל על ש'גנב' את ה'סידור קידושין' לעצמו, אמנם רבינו קיבל בדומיה את הבזיונות ולא הגיב מאומה...

זה מה שאירע באנטוורפן, בדיוק באותה שעה שהנהלת ה'עדה החרדית' התכנסה בירושלים לדון במינוי גאב"ד חדש

ספג בושות וחרפות ידע שסוף הכבוד לבוא. וכה היה מעשה אצל הגה"צ רבי יצחק טוביה וייס גאב"ד ירושלים ת"ו זצוק"ל, בהיותו מכהן כ'דיין' בק"ק אנטוורפן יצ"ו. לפי המנהג הנהוג שם, בכל 'סידור קידושין' מתכבד ה'מרא דאתרא', ואם הרב אינו נמצא בעיר אזי לוקחים אחד מהדיינים לפי הסדר. והנה אחד מתושבי העיר עמד להשיא את בנו והזמין את הגר"ט זצ"ל לסדר חופה וקידושין, והיה זה שלא כפי הסדר, אלא שהגר"ט לא היה מונח ראשו ורובו בעסקי כבוד, ולא היה בקי בהלכות ה'סדר', ונענה להזמנה.

קצף עליו רוגזו של אחד מה'בעלי-בתים' שהיה מקורב לאותו דיין ש'נגזל' ממנו הכבוד, ופתח פיו בדברי גידופין כנגד הגר"ט באמצע ביהמ"ד לעיני כל הקהל על ש'גנב' את הסידור קידושין לעצמו, וגידף וחרף עד ש'אזיל סומקא ואתי חיורא'. אמנם הגר"ט קיבל בדומיה את כוס הבזיונות ולא הגיב מאומה, ומיד החל את סדר לימודו.

כעבור זמן מה, בשעה תשע וחצי התקשרו לבית הרב ורצו לדבר עמו, אך הוא לא רצה להפסיק את ה'סדר' הקבוע לו ורק כעבור מחצית השעה ענה, והיה זה טלפון מהנהלת ה'עדה החרדית' שביקשו להטיל עליו את אדרת הרבנות בעיה"ק ירושלים... ושמעתי מיודעי דבר, כי ה'החלטה' למנותו הייתה ממש באופן נפלא מבינתם, כי ה'הנהלה' התכנסה לדון אודות מינוי רב אחר, ובתוך הדברים נמנו וגמרו הכל על הגר"ט, והיה זה ממש באותו הזמן בו קיבל את הבזיונות באהבה ובדומיה.

(באר הפרשה)

פעם הגיע הרה"ק מטאהש זי"ע עם כמה מחסידיו לבקר את מורו ורבו מימי בחרותו ה"ה הרה"ק ה'ויחי יוסף' זי"ע מפאפא אשר התגורר בבארא פארק. במהלך הביקור פנה הרה"ק מפאפא אל ה'פמלייה' שנלוותה אל הרה"ק מטאהש, והחל להפליג בשבחו של רבם, אשר כבר בהיותו תלמיד בישיבתו בשנות נעוריו הפליג בהתמדתו העצומה בלימוד התורה ונדוע ביראתו הגדולה.

בסיום הביקור אמר הרה"ק מטאהש למשמשו שברצונו לעלות בזו השעה לבקר אצל ראש ישיבה פלוני. והנה אותו רה"י היה תמיד מוכיח את הרה"ק מטאהש על שאינו מקפיד על זמני התפילות (לגודל עבודתו בקודש והכנותיו המרובות קודם התפילה), על כן לא רצה הגבאי שיבקר הרבי במעונו, וניסה להניא אותו בטענה שהרבי עדיין לא התפלל. אולם הרה"ק עמד על שלו, וילכו יחדיו.

כאשר נכנסו אל הבית החל רה"י לקיים 'מצוות תוכחה', ובתוך הדברים אמר להרה"ק: "בוודאי עדיין לא התפללת..." והשיב לו הרבי ב'הן'.. הרבה רה"י לגעור בו על 'זלזולו' בתפילה, וכיצד הוא הוא מבקר אצל אנשים בטרם התפלל.

לאחר שיצאו משם אמר הרה"ק למשמשו: הנה כשהייתי אצל מו"ר מפאפא זכיתי למידה יתירה של כבוד, על כן חיפשתי אחר 'בזיונות' כדי להשוות את כף המאזניים...

אין אנו במדרגתו של אותו צדיק נשגב, ולא באנו להורות לחפש אחר הבזיונות, אדרבה, מתפללים בכל יום אל תביאנו לידי בזיון, אך זאת נשים אל לבנו כי הכל בחשבון ובמשקל, וממילא מי שבאו עליו יסורים, ידע שבקרוב 'ישוו' את ה'חשבון' במידה טובה ומרובה, ואם

להתחיל את היום ברגל ימין

חוויה רוחנית מדי יום אצלך בחייל

הלכה, סיפורים, רעיונות, ווארטים ועוד... אקטואלי ומרתק

הצטרפו בחינם לאלפי מנויים, שלחו מייל לכתובת:

dirshu@dirshu.co.il

הפורתח בכל יום..

המייל היומי של 'דרשו'

יוצאים לחופשה?

מוקדי בירור טלפוניים לשאלות הלכתיות נחוצות

גבולות הארץ, ופרטי הדינים להיתר יציאה לחו"ל - 03-5706906.

ערלה ומעשרות - 02-6488888 שלוחה 3.

עירובין - 054-8483320 - 0504142100.

תחומין - 'עירבתם', הועד לעניני תחום שבת - 072-2722909.

טל' בית ההוראה לעניני כהנים: 02-5862153, 08-3132020.

שאלות דחופות טהרת כהנים: 072-2722901, 052-7115039.

יחוד - 050-4198742, 03-6194362.

כשרות מכשירי חשמל לעניין שבת - 072-2164422.

כיווני תפילה - 03-5706906.

מקוואות - 077-2222200 שלוחה 1.

**להודת חוברת 'הלכות שכיחות לנופשים בימי בין הזמנים'
מהדורת תשפ"ב - לחץ כאן**

הסיפור היומי

**ערב ראש השנה, העגלה כבר ניצבת בחזית הבית,
והאיש מושיט את ידו להעמיס עליה את הפציו.
אולם ידו כאילו קופאת באוויר. "אינני מסוגל
לנסוע" - אמר לאשתו - "אני נשאר פה!"**

למה יכול לזכות מי שמוכן לוותר על היקר ביותר בעיניו כדי שלא לצער את הזולת?

"אל תסתור דבריך", אמר לו הרבי, "ספר נא לאחי את אשר בפך, והוא בגודל צדקתו יפעל בעזר ה' שתיושע אתה ואשתך בדבר ישועה ורחמים". ויגולל האיש את מר ליבו בפני ה'אמרי נועם'. הקשיב הצדיק לכל הגה היוצא מלב נשבר ונדכה, ועם תום דבריו הכריז ואמר: "אם תואיל לבוא אלי לדזיקוב להתפלל במחיצתי בראש השנה הבא עלינו לטובה, מבטיח אני לך שתתברך בפרי בטן!"

הרה"ק מראזודוב הבחין בהיסוסו של האיש, והרגיעו באמירה רכה שעליו לעשות כפקודת אחיו הקדוש כי לא יפול מאומה מהבטחתו, "צדיק גוזר והקב"ה מקיים". בתקוה חדשה חזר האיש לביתו, סיפר לאשתו את אשר קרהו, והשנים החלו בהכנה דרבה לקראת הנסיעה לדזיקוב. כדי לכסות את ההוצאה המרובה, מכרו חפצים שונים, הזמינו עגלון, וחיכו בכליון עינים ליום המיועד. החבילות ארוזות, החפצים מוכנים, ערב נסיעתם לא יכול היה האיש לעצום עין, משהו לא נתן לו מנוח. בבוקר השכם רץ הוא לעבר ביתו של רבו הרה"ק מראזודוב ומבקש את ברכתו לדרך

בעיר ראזודוב מקום משכנו של הרה"ק רבי משה מראזודוב זי"ע גר יהודי פשוט, איש תם וישר וירא אלוקים. והיה האיש שמח וטוב לב, רק זאת, שלא נפקדו הוא ואשתו בזרע של קיימא. בכל ראש חודש נוהג היה האיש להיכנס אצל הרבי, שופך לפניו את מר ליבו ומתחנן להתברך מפיו הצדיק, והצדיק לעומתו בירכו בשמחה שתפילותיו תתקבלנה בשמים וימלא ה' משאלות ליבו לטובה. לא התעייף האיש, והדבר נשנה שוב ושוב, בכל ראש חודש היה נכנס לחדרו של הרבי ויוצא מצוייד בברכתו הטהורה. אמונתו הפשוטה אמונת צדיקים לא ידעה גבול.

באחד מימי ר"ח התארר בראזודוב אחיו של הרבי, הרה"ק בעל 'אמרי נועם' מדזיקוב זי"ע. שעות ארוכות ישבו האחים הקדושים והשתעשעו בשעשועי אורייתא ועבודת ה'. ליבו של מיועדנו נפחד, מי יודע האם היום יוכל להיכנס אל הקודש פנימה כדרכו זה כמה שנים, עד שלפתע נקרא מטעם הרבי לבוא אליו תיכף ומיד, מה גדלה שמחתו שהנהגתו על מקומה עומדת. עם היכנסו פנימה נוכח לראות כי גם אחיו של הרבי יושב מולו!

"אלמלי נסעתי לדזיקוב, והייתי נפקד בזרע של קיימא, מה היו הבריות אומרות? כוחו של הרבי מדזיקוב יפה יותר, הן ברכותיו מתקיימות, וברכותיו של הרבי מראזודוב... עד כמה שנפשי חשקה להתברך בפרי בטן, אבל לא על חשבון כבודו של רבינו חלילה!..."

דברי החסיד הכנים שיצאו מלב טהור, נגעו לליבו של הרבי, ועל אתר שוב בירכו להיפקד, וברכתו נתקיימה, נולד להם אותה שנה בן זכר.

"אין זה בזכותי", הכריז הרה"ק מראזודוב בהזדמנות, "אלא שהנזהר בכבוד הזולת, הנזהר שלא לצער אחרים ומוכן לוותר על הכי יקר בעיניו - ראוי הוא לשכר!!"

(גיליון 'דברים של טעם', מתוך 'חיים שיש בהם', פרקי אבות, פ"ג עמ' רצד)

צלחה, הרבי איחל לו ובירכו בברכת השנים שיזכה לפעול ישועות ושיזכה לשנה טובה ומתוקה.

העגלה ניצבת לפני ביתו, והאיש מושיט את ידו להרים את חבילתו, אך כוחו אין איתו. כובד החבילה וכובד ליבו שווים היו. "אינני נוסע לדזיקוב" - אמר לאשתו - "אנחנו נשארים פה!"

ראש השנה הגיע. מתיישב האיש על מקומו הקבוע בבית המדרש, והרבי מבחין בנוכחותו. "מה לך פה, מדוע לא נסעת אל אחי הקדוש לדזיקוב?"

"רבי, פשוט לא יכולתי, לבי לא הרשני לעשות את הדבר. הנה כל באי שער עירנו יודעים שנכנסתי אל הקודש פנימה מאות פעמים, וברכות הרבי אף הם עולות למאות..."

"מה ענין זה לזה?" - מפסיקו הרבי.

על דא ועל הא

**לפתע זרק הנשיא שאלה לחלל האולם הענק:
"ואתה טויקער, איך אתה מסביר את זה?" לא
ידעתי מה הוא רוצה ממני, יש כאן אלף אנשים,
כולם יפנים, ואני הזר היחיד. מדוע פנה דווקא אלי?**

שיעור מאלף שקיבל יהודי מנשיא אוניברסיטת 'ספאשיה' ביפן באסיפת פתיחת הלימודים

"אתה לא יודע?"

לא.

"איינשטיין לא יהודי? פרויד לא יהודי? מארקס לא יהודי? - כולם מהמשפחה שלך. אתם מיעוט כל כך קטן, ואתם משפיעים על כל העולם, איך אתה מסביר את זה?" ואז עבר הנשיא לדבר על פרס נובל: "אנחנו היפנים מונים 120 מיליון, והיהודים הם מיעוט שבמיעוט שחי תמיד בצרות, ובכל זאת שליש מהפרסים ניתנו ליהודים. האם היהודים הם שליש מהעולם?"

בנקודה זו הגזים הנשיא, כי רק כרבע מן הפרסים ניתנו ליהודים. אך כמובן שהיהודים הם גם לא רבע מן העולם, ואפילו לא רבע אחוז מן העולם. היהודים הינם רק חמישית אחוז מאוכלוסיית העולם.

אכן, "לא מרובכם מכל העמים חשק ד' בככם, כי אתם המעט מכל העמים". כוחו של עם ישראל באיכותו, ולא בכמותו. ומי יודע לאילו פסגות רוחניות היו הנשמות הללו של איינשטיין וכו' מעפילות אלמלא הלכו לחצוב בורות נשברים.

אגב, פרופ' הודי טען באוזני טויקער בכל הרצינות, כי מספר היהודים בעולם חייב להיות שני מיליארד. "אחרת איך אתה מסביר את העובדה שאתם נמצאים כל הזמן בחדשות בכל תחומי החיים?"...

(הרב רפאל ברלזון, יתד נאמן ואתחנן תשע"א)

באסיפת פתיחת הלימודים שהתקיימה באוניברסיטת 'ספאשיה' ביפן, השתתף יהודי בשם טויקער יחד עם 1000 (!) אנשי הסגל של האוניברסיטה. על מה שהתרחש שם מסופר בספר 'בתבונה בונה ביתה':

בנאומו אמר נשיא האוניברסיטה כך: "אם תלכו למקום המפותח ביותר בעולם או למקום הפרימיטיבי ביותר בעולם, לא משנה, תהיו תחת השפעה של שלושה אנשים שהשפיעו על המאה העשרים, ואני מדבר על מארקס, פרויד ואיינשטיין.

לפתע זרק הנשיא שאלה לחלל האולם הענק: "ואתה טויקער, איך אתה מסביר את זה?"

אני ישבתי וישנתי כמו כולם, סיפר טויקער, בלאו הכי קשה לי להבין את היפנית. אך דבריו העירו אותי ושאלתי את עצמי: הוא קורא לי או לא? המילה 'טויקער' ביפנית היא 'שעון', ולא ידעתי אם הנשיא התכוון אלי. אך הוא חזר: 'טויקער' איפה אתה? לא ידעתי מה הוא רוצה ממני, יש כאן אלף אנשים, כולם יפנים, ואני הזר היחיד מביניהם. מדוע קרא דווקא לי? "ואתה טויקער, איך אתה מסביר את זה?" חזר הנשיא על השאלה.

אמרתי: איך אני מסביר מה? הוא חזר והסביר: "איך אתה מסביר את קיומם של שלושת האנשים האלו?" מי השלושה? אני לא מכיר אותם?

הנפח של ראדין תפס את הפטיש שלו והחל לשבור ולנתץ את 'בית התרבות' בעיירה. החלו לצעוק עליו שיפסיק, אבל הוא צעק שמי שיעז להתקרב אליו יקבל את הפטיש בראש...

ומה קרה לבחורים מיישיבת ראדין שהעלו באש את המבנה באישון לילה?

הראשון בבריאות הגוף. לאחר זמן שוב בנו המשכילים את 'בית התרבות', והפעם הבחורים מיישיבתו של ה'חפץ חיים' לקחו יוזמה. הם נטלו גלון של דלק, ובאישון לילה העלו את הבנין באש. עוד באותו לילה הגיעו בלשי המשטרה לשייבה, ולפי ריח הדלק שדבק בבגדי הבחורים, זיהו אותם. לאחר הם מכן הוזמנו למשפט והוענשו בעונש כבד. ניגשו הבחורים ל'חפץ חיים' ושאלו אותו: "במה אנו שונים מהנפח, מדוע הוא זכה לישועות ואנו לאנחות?" ענה להם ה'חפץ חיים': אצלו היה זה ברשות, ולכן היתה לו סיעתא דשמיא. אבל אתם לא שאלתם, וכשלא שואלים אין סיעתא דשמיא..."

(גיליון 'להתעדן באהבתך' פנחס תשע"ט)

אל מעונו של ה'חפץ חיים' זי"ע נכנס הנפח של העיירה כדי לקבל ברכה לבתו שחלתה במחלה אנושה והרופאים שסובבו את מיטתה לא בישרוהו טובות. ה'חפץ חיים' הכיר אותו שהוא 'גברא רבא', ויש לו פטיש גדול מהעבודה... ואמר לו כך: "כאן בראדין המשכילים פתחו 'בית תרבות'. במקום הזה עושים את ג' העבירות החמורות ואם זה ימשיך יצא מכאן עגל... אם תלך ותקנא קנאת ה' צבקות כפנחס בשעתו, ותשבור להם את המבנה, הבת שלך תחיה ותהיה בריאה". הלך הנפח עם פטישו והחל לשבור ולנתץ את המבנה. אנשים באו והחלו לצעוק עליו שיפסיק. הוא צעק לעברם שמי שיעז להתקרב אליו יקבל את הפטיש בראש. "החיים של הבת שלי תלויים בזה!" אמר. הבנין נותץ, וכמו שה'חפץ חיים' אמר, בתו שבה לאיתנה

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדף היומי

עצה נפלאה לזכות ביום הדין ולהיכתב בספר החיים!

כתובות דף מו

ונשמרת מכל דבר רע

מרע ועשה טוב. וזהו הכנה ליום הדין להוציא משפטינו לאורה, כי אם האדם מחזיק את חברו בחזקת "צדיק", אז גם אותו יכתוב ב"ספרי צדיקים". סימנא מילתא הוא - שרבות עמך בית ישראל בכל קצוות תבל מתחילים בראש השנה (לפי הלוח היומי) ללמוד בספר הקדוש "חפץ חיים", ולפי דברי התפארת שלמה הנ"ל - העצה נגד מחנות הסט"א הקמים נגד האדם בר"ה היא - לא לדבר רע על שום יהודי. וזה אי אפשר רק על ידי לימוד הלכות לשה"ר ורכילות בספר 'חפץ חיים'. והחכם עיניו בראשו - יראה לנצל את ההזדמנות המיוחדת, ויקבל ע"ע לקראת ר"ה ללמוד כל יום שתי הלכות בספר 'חפץ

כתב בספר 'תפארת שלמה' פרשת כי תצא עה"פ 'כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע', וזה לשון קדשו: "הנראה לרמז בזה על יום ראש השנה הבעל"ט, אשר מחנות הסטרא אחרא הם קמים על האדם ביום הדין וכו', ועיקר ההכנה על יום הנורא להיות אחוה וריעות בין בני ישראל, כמו שכתוב 'בחצוצרות וקול שופר' "הריעו" לפני המלך ה', לשון אחוה וריעות וכו'. וזה הרמז בפסוק 'כי תצא מחנה על אויבך ונשמרת מכל דבר רע' - לבל ידבר חס ושלום רע על חברו, ולא יראה כלל בחסרונו רק במעלות חברו. "וזה שכתוב מי האיש החפץ חיים - לבקש בראש השנה כתבנו בספר החיים, נצור לשונך מרע - לבל ידבר על חברו, סור

לכם בעולם הזה ובעולם הבא" עכל"ק.
וזה הוא עצה נפלאה כיצד נזכה לכתובה וחתימה טובה וכדברי
התפארת שלמה הנ"ל.
(גליון פלאי התורה)

חיים" כפי שהורו גדולי הדורות. ובצוואה הקדושה של כ"ק מרן
אדמו"ר מצאנז זיע"א כתב - "ותרגלו ללמוד ספר הקדוש 'חפץ
חיים' ושיהא שגור על פיכם 'בעל פה', ויהיה לכם זאת לחק קבוע
כמו 'קריאת שמע ותפילה', ללמוד על מנת לשמור ולקיים, וטוב

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

האם ייתכן לעבור על איסור לשון הרע ורכילות כאשר השומע כבר יודע את הדברים ולא מחדשים לו מאומה?

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר חפץ חיים

בכך שמזכיר דבר שנשכח ומעורר בכך את ההקפדה של השומע
כדי לעבור על האיסור.
אחת ההשלכות ההלכתיות הנובעות מכך מבוארת בדברי
החפץ חיים לקמן, שאם גינה את שמעון בפני שנים, ואחד מהם
עבר על איסור רכילות וגילה זאת לשמעון, אף על פי כן אסור
לשני לגלות לשמעון שגם הוא שמע זאת מראובן, כיון שלפעמים
באים למריבה מחמת השני, שעורר את הרכילות מחדש, וזאת
מלבד מה שמחזק את השנאה בלב ראובן, כי כששומע מפי שנים
מתקבל אצלו יותר שכך דיבר עליו שמעון.

האם ייתכן לעבור על איסור לשון הרע ורכילות כאשר השומע
כבר יודע את הדברים ולא מחדשים לו שום פרט? בהלכות
הנלמדות היום בסדר הלימוד היומי ב'חפץ חיים' (כלל א' מהלכות
רכילות סעיפים י-יא) אנו למדים, כי גם אדם שמזכיר לרעהו איזו
רעה או גנות שחברו עשה לו, כדי לעורר על ידי כך את המחלוקת
הישנה ביניהם, עובר על איסור רכילות, למרות שלא חידש שום
דבר לשומע.
בביאורים ומוספים שבמהדורת 'דרשו' מביאים הסבר לכך,
שגדר איסור רכילות הוא משום שגורם קטטה ושנאה, ולכן די

הדדע הדדע הדדע

מענה לשאלות ב'דף היומי בהלכה'
גם באמצעות הדואר האלקטרוני

ניתן להפנות לשאלות בסימן 'לב'
לכתובת daf5609000@gmail.com
והרבנים המשיבים ישתדלו לענות בהקדם לכל פונה

האם ניתן לתלות 'ארון קודש' על הקיר באמצעות ברגים?

לכריכה. אולם, מותר לתלות נרתיק, שקית וכדומה, שבתוכם תפילין או ספרי קודש.

וספר תורה - אסור לתלותו אף כשהוא מונח בתוך דבר אחר. ולכן, את ארון הקודש שבו מונח ספר התורה, אין לתלות על הקיר באמצעות ברגים, וכדומה, אלא יש להעמידו על גבי הקרקע, או על גבי שולחן, וכדומה.

[שו"ע מ, א, ומשנ"ב א-ג; וראה ביאורים ומוספים דרשו, 3]

אסור לתלות תפילין על מתלה, הן על ידי ה'בתים' עצמם, הן על ידי הרצועות, כיון שתלייה זו היא דרך בזיון. ואסור אף לאחוז את רצועות התפילין באופן שהפית תלוי באוויר, אלא אם כן הדבר נעשה לצורך הנחתן; ויש שמדקדקים שלא לאוחזן באופן זה אף לצורך הנחתן.

וכמו כן, אסור לתלות ספרי קודש, הן על ידי הדפים עצמם, והן על ידי כריכת הספר, ואף על ידי חוט או שרשרת המחוברים

כיצד ינהג בחור שתפיליו נפלו על הקרקע?

ואם נפל ספר תורה על הקרקע, אף כשהוא בתוך נרתיקו - יש שכתבו, שרק מי שהספר נפל מידו צריך לצום, אך אם ספר התורה נפל בבית הכנסת, ראוי שהרב של בית הכנסת יגזור תענית על הציבור כפי ראות עיניו. ויש אומרים, שכל הרואה את נפילת ספר התורה צריך לצום, וכן המנהג.

[משנ"ב מ, ג; ביאורים ומוספים דרשו, 8, 11 ו-12, וראה עוד שם]

מנהג קדום בישראל, שמי שנפלו תפילין מידי על הקרקע, ללא כיסוי, צם יום אחד לשם תשובה, כיון שהנפילה היא רמז משמים שעליו לשוב בתשובה. ובחור שהצום קשה לו, יוסיפו מספר שעות לימוד באותו היום שבו נפלו התפילין. וזקן או חולה שהצום קשה להם - 'יפדו' את הצום בצדקה. ואם התפילין נפלו כשהן בתוך נרתיקן, אין צורך להתענות, אך ראוי לתת מעט צדקה, לשם כפרה.

ספרים המודפסים בדפוס אוטומטי - האם טעונים כיסוי כפול?

תדיר - הריהי נחשבת ככיסוי נוסף. וספרי הקודש שבימינו, שאינם נכתבים ביד, ואינם נדפסים בדפוס עופרת ידני כבשנים עברו, אלא מודפסים אוטומטית בלחיצת כפתור - יש אומרים, שדינם כספרי קודש הכתובים ביד, וטעונים כיסוי כפול; ויש אומרים, שאינם טעונים אלא כיסוי אחד. [שו"ע מ, ב, משנ"ב ד, ה, ז ורח; וראה ביה"ל ד"ה אסור; ביאורים ומוספים דרשו, 15]

במקרים מסוימים, ההלכה דורשת לכסות תפילין, מזווה וספרי קודש, בכיסוי כפול, המכונה 'פְּלִי בְּתוֹךְ פְּלִי'. ולפחות אחד מהכיסויים צריך להיות כזה שאינו מיוחד לחפץ המכוסה. ולכן, לדוגמה, תפילין המונחות בדרך קבע בנרתיק קטן שבתוך הנרתיק הגדול של הטלית, טעונות כיסוי נוסף, כיון ששני הנרתיקים משמשים בדרך קבע לכיסוי התפילין. ואם הטלית שבתוך הנרתיק מונחת על גבי התפילין ומכסה אותן - אף אם היא מונחת כך

* ספר תורה, תפילין ומזוזה, אפילו פסולים, שנמצאו ביד גוי, חובה לקנותם מידו, כדי שלא יבואו לידי בזיון. אך אם הוא דורש עבורם מחיר הגבוה בהרבה ממחיר השוק, אין לקנותם.
* כלל הוא בידינו: "עד אחד נאמן באיסורים". לדעת השולחן ערוך, כל אדם מישראל כָּפֵר לעדות זו, אלא אם כן הוא חשוד להכשיל אחרים באיסור זה שמעיד עליו. אולם, לדעת הרמ"א אין די בכך שאינו חשוד, אלא צריך שיהיה מוחזק בכשרות.
* תפילין שנעשו כדין, והן בחזקת כְּשֻׁרוֹת, ומניחין אותן בתדירות - אינן טעונות בדיקה. אך אם נוצר בהן קרע, או ששהו במקום לח במיוחד, וכדומה - חובה לבדוקן, ועד לבדיקתן אין לברך על הנחתן.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

כריכת הרצועה על היד - לפני הנחת תפילין של ראש או לאחריה?

ואת הכריכות סביב האצבעות וכף היד, יש לעשות לאחר הנחת התפילין של ראש, וכך המנהג בכל מקום.
ויש שכתב טעם לדבר על פי הדין - שללא כריכת הרצועה סביב הזרוע, קשירת הַבֵּית מתרופפת מיד, והוא אינו נותר מהודק לזרוע, ואינו נחשב כְּקָשׁוּר; ואסור להניח תפילין של ראש בשעה שהתפילין של יד אינן קשורות לזרוע.
[שו"ע כה, יא, ומשנ"ב לח]

בהנחת תפילין של יד, ישנם שלושה שלבים: 1. קשירת הַבֵּית של התפילין לזרוע, על ידי הידוק הרצועה סביב הזרוע. 2. כריכת הרצועה סביב היד, שבע פעמים - כפי הנהוג. 3. כריכת הרצועה סביב האצבעות וכף היד.
לדעת השולחן ערוך, מיד לאחר קשירת הַבֵּית לזרוע, יש להניח את התפילין של ראש, ואחר כך לעבור לשלבים הבאים, של כריכת הרצועה על היד. אולם, לדעת האריז"ל, את שבע הכריכות סביב היד, יש לעשות לפני הנחת התפילין של ראש,

הלוח היומי

כ"ד מנחם אב | רבי אפרים זלמן ב"ר מנחם מאניש מרגליות זצ"ל, המגיד מברודי, בעל מטה אפרים, שו"ת בית אפרים, שערי אפרים, טיב גיטין ועוד

היום הוא יו"ט במגילת תענית, כאשר בימי מלכות יון היו דנים כדיני הגויים לפי דעת הצדוקים בכמה עניינים וכשגברה יד בית חשמונאי, ביטלום וחזרו לדון לפי דיני ישראל, ואותו יום שביטלום עשאוהו יום טוב. (ולפי גירסת הגמרא בב"ב דף קט"ו). היה זה בכ"ד טבת).
בעל ה'תיקון יששכר' מביא שביום זה סכנה להשבע ואפילו באמת.

יארצייט:

תקפ"ח: רבי אפרים זלמן ב"ר מנחם מאניש מרגליות זצ"ל, המגיד מברודי, בעל מטה אפרים, שו"ת בית אפרים, שערי אפרים, טיב גיטין ועוד.
עת"ר: רבי דוד ב"ר ישראל צבי אורטינברג זצ"ל, אב"ד ברדיטשוב ובעל תהלה לדוד.
תרפ"ט: רבי ישמעאל ב"ר פנחס הכהן הי"ד, אב"ד בעיר טיריה-טורקיה, ורבה הספרדי של צפת.
תרצ"ט: רבי שלום ב"ר דוד הלפרין זצ"ל, האדמו"ר הראשון מוואסלוי.

הגנב המסתורי

סיפר הסבא מקלם: בעיר מעליץ היה פעם סוחר גדול של תבואה שהרגיש שנעלמים לו מידי יום כמה שקים, מה עשה? התחבא במחסן, והנה בלילה נפתחת הדלת... הוא מיד החל לרוץ אחר הגנב, ולתדהמתו הוא ראה שמדובר ביהודי חשוב. הגנב מחמת הבושה הגדולה לא יצא מביתו שנה שלימה! אולם לאט לאט נטישטשו רגשי הבושה והחל לצאת.

ואמר רבינו: זה רק כאן, אך כשאדם עובר עבירה, יש לו בעולם הבא בושה, ורגש הבושה נשאר לנצח כמו ברגע הראשון!
(ר' אלה - תולדות הגר"א לופיאן עמ' 420)

נשתדל להכניס בלבנו פחד מלעבור עבירה, ונזכור שאם ניכשל, הבושה מהעבירה תלווה אותנו לנצח

לפתוח את היום בטוב...

הצטרף אלינו וקבל את המייל היומי של 'דרשו'
'הפוח בכל יום' לתיבת המייל שלך

ככה מתחילים יום טוב במיוחד

סיפורים • חיזוקים • הלכה יומית • כתבות וראיונות • פרשת שבוע

להצטרפות נא שלחו מייל לכתובת

dirshu@dirshu.co.il

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il